

PrEP - informace pro klienta

Následující informace jsou určeny uživatelům pre-expoziční profylaxe HIV infekce (PrEP) a osobám, které o ní uvažují.

Pre ... před **Exposure ... přijít do kontaktu s HIV** **Prophylaxis ... léky bránící infekci**

PrEP poskytuje bezpečnou a velmi účinnou ochranu před HIV nákazou, pokud je užíván správně. Méně účinný je u těch uživatelů, kteří vynechávají dávky léku.

PrEP spočívá v užívání léků, které brání nákaze u lidí ve zvýšeném riziku HIV infekce. Je určený osobám HIV negativním. **Zvýšené riziko HIV infekce má ten, kdo**

- patří do rizikové skupiny (např. muži mající sex s muži, sexuální pracovníci, partneři HIV+ osob, injekční uživatelé drog)
- nepoužívá kondom vždy a se všemi sexuálními partnery
- měl sex s více než jedním partnerem v posledních 6 měsících
- má sexuálního partnera, který má jiné sexuální partnery a je ve zvýšeném riziku HIV
- má nechráněný sex s člověkem, který injekčně užívá drogy a sdílí injekční vybavení s jinými
- injekčně užívá drogy a sdílí injekční materiál s jinými
- má sex pod vlivem alkoholu a / nebo rekreačních drog
- měl sexuálně přenosnou infekci (syfilis, kapavka, herpes) nebo ji měl partner

Kdo se chce **vyhnout HIV infekci, měl by využít následující postupy**, ideálně v kombinaci:

- používat kondom a lubrikační gel, ideálně vždy a se všemi sexuálními partnery; poskytuje ochranu také proti ostatním sexuálně přenosným infekcím
- mít styk pouze s jedním partnerem; oba partneři by měli podstoupit HIV test, sdělit si jeho výsledek a souhlasit s tím, že nebudou mít jiné partnery
- pokud je partner HIV pozitivní, měl by užívat účinnou léčbu HIV infekce – pokud je nejméně 6 měsíců na léčbě a má opakovaně neprokazatelný virus v krvi, je riziko nákazy téměř eliminováno. Než je toho dosaženo a při pochybnostech, zda partner užívá léky a jaké má výsledky, je vhodné chránit se dodatečným způsobem (kondom, PrEP)
- pokud injekčně užíváte drogy, používejte vždy nové či sterilní injekční vybavení; to Vás ochrání také před hepatitidou (žloutenkou) typu B a C

Kdo nemůže používat PrEP?

- PrEP nesmějí užívat lidé, kteří HIV infekci již mají; měli by užívat kompletní protivirovou léčbu své HIV infekce
- lidé se sníženou funkcí ledvin

Proti čemu PrEP nechrání?

- PrEP nechrání proti ostatním sexuálně přenosným infekcím (jako je syfilis, kapavka, chlamydiová infekce apod.) – je vhodné použít kondom
- PrEP nechrání proti hepatitidám A, B a C, které se přenášejí při pohlavním styku či krví – je vhodné očkování proti hepatitidě A a B, v případně užívání drog používat nové či sterilní injekční vybavení
- PrEP nechrání proti otěhotnění – je vhodné používat kondom, hormonální antikoncepci či nitroděložní tělísko

Potřebná vyšetření

Podmínkou zahájení PrEP je provedení testu na HIV, ten je pak nutné opakovat každé 3 měsíce.

Před zahájením PrEP se provádějí také další vyšetření zaměřená na:

- funkci ledvin (opakuje se každých 6 měsíců)
- přítomnost dalších sexuálně přenosných chorob (syfilis, kapavka, chlamydie; opakuje se každých 6 měsíců)

- přítomnost viru hepatitidy B a C (opakuje se 1x ročně)

Praktické rady pro uživatele PrEP

Skladování léku

Léky obdržíte v lahvičkách se 30 tabletami a vysoušedlem. Skladování je doporučeno při teplotách od 15 do 30 °C, proto

- neskladujte lék v prostředí příliš horkém (např. v autě) nebo příliš chladném (např. v ledničce), na přímém slunečním světle a v místech s nadměrnou vlhkostí
- ponechte léky v lahvičce s vysoušedlem; do dávkovače léků si můžete připravit tablety na 7 dnů

Užívání léku

- tablety lze užívat s jídlem, po jídle i nalačno
- pokud si zapomenete vzít tabletu, vezměte si ji hned, jakmile si vzpomenete
- pokud nevíte, jestli jste si vzal/a tabletu, příležitostné užití dvou tablet je bezpečné. Nikdy si neberte více než dvě tablety za den
- pokud si vzpomenete až následující den, není třeba si brát v tento den dvě tablety – vezměte si jednu, jako obvykle
- PrEP lze užívat s alkoholem a rekreačními drogami
- jestliže zvracíte do jedné hodiny po požití tablety, je třeba užít další tabletu

Postupy, které zvýší pravděpodobnost pravidelného každodenního užívání PrEP

- užívat tablety každý den ve stejný čas
- ve vazbě na pravidelnou denní aktivitu (např. čištění zubů, vždy po večeři, na začátku televizních zpráv)
- s nastavením pravidelného alarmu v mobilním telefonu
- s využitím dávkovače na léky
- současně s jinými užívanými léky
- mít u sebe rezervní léky v dostatečném množství při plánovaném nocování mimo domov a při cestování

Formy PrEP

Denní režim

- klient užívá 1 tabletu pravidelně každý den ve stejný čas
- na začátku je třeba určitého času k dosažení ochranné hladiny léku; nejméně prvních 7 dnů by se proto klient měl chránit proti HIV nákaze – používat bezpečnější sexuální praktiky a kondom

Režim „on-demand“, dle potřeby

- klient užije 2 tablety 2–24 hodin před plánovanou rizikovou sexuální aktivitou, třetí tabletu za 24 hodin po prvním užití léků a čtvrtou tabletu o 24 hodin později,
- pokud pokračuje v sexuální aktivitě i další dny, užívá 1 tabletu denně až do dne posledního styku. Pak musí pokračovat ještě následnou posilující tabletou za 24 a tabletou za 48 hodin.
- při následné sexuální aktivitě: pokud k ní dochází po více než týdnu, užije 2–24 hodin před stykem 2 tablety. Pokud uplynul od posledního užití léku méně než týden, vezme si 2–24 hodin před stykem 1 tabletu. V obou případech pokračuje následnou tabletou za 24 a 48 hodin.

Kontakt na Vaše PrEP centrum:

Česká společnost AIDS pomoc, z.s.
Dermatovenerologická a infekční ambulance
Malého 282/3, 186 00 Praha 8
Email: prep@aids-pomoc.cz
Telefon: 228 224 385

Jméno a podpis edukujícího lékaře:

Jméno a podpis klienta: